

FONDS CULTUUR+FINANCIERING

JAARVERSLAG 2016

Externe verslaglegging 2016

Amsterdam, maart 2017

INHOUD

1.	VOORWOORD	3
2.	VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT	4
3.	BESTUURSVERSLAG	
3.1.	De Kunst van het Lenen geëvalueerd	6
3.2.	Positionering en communicatie	8
3.3.	Financieringsproductie op peil	10
3.4.	Financieel resultaat	12
3.5.	Vooruitblik 2017	13
4.	JAARREKENING	
4.1.	Balans per 31 december 2016	14
4.2.	Resultatenrekening 2016	15
4.3.	Toelichting op de balans	16
4.4.	Toelichting op de Resultatenrekening	17

1. VOORWOORD

Fonds Cultuur+Financiering helpt creatieven, kunstenaars en organisaties in de professionele culturele en creatieve sector om hun dromen en ambities te verwezenlijken, als financiële barrières die verwezenlijking in de weg staan. Het Fonds verstrekt Cultuurleningen op maat tegen lage rentes en verstrekt garantstellingen op bancaire financieringen, voor investeringen in de beroepspraktijk en zakelijke bedrijfsvoering. Zo vergroot het Fonds de toegang tot financiering voor de culturele en creatieve sector. Het Fonds werkt nauw samen met overheden, fondsen, banken en andere organisaties die actief zijn in cultuurfinitanciering.

Met dit extern jaarverslag 2016 laten wij zien welke prioriteiten wij stellen, welke activiteiten wij in 2016 hebben uitgevoerd en tot welke (financiële) resultaten dat heeft geleid. Onderdeel daarvan is de (beknopte) jaarrekening met de balans en de resultatenrekening over 2016.

Praktijkvoorbeelden van projecten, initiatieven en organisaties die wij op weg hebben geholpen met hun financiering zijn te vinden op onze website, met name op pagina <https://www.fondscultuurfinanciering.nl/wie-er-al-leende-en-waarom>.

Roelof Balk

Directeur-bestuurder

Fonds Cultuur+Financiering

2. VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

Het Fonds Cultuur+Financiering (FCF) is opgericht door Cultuur+Ondernemen om leningen en garantstellingen aan te bieden aan de professionele kunst- en cultuursector en creatieve industrie. FCF slaat de brug naar financiële markten (via garantstellingen op bancaire leningen) en voorziet zo nodig zelf in financieringen waar de markt dat niet doet of niet kan doen, met regionale cultuurleningen, talentleningen en microkredieten.

De belangrijkste reden voor Cultuur+Ondernemen om een aparte rechtspersoon in het leven te roepen voor dit soort financieringen, is om de risico's en verantwoordelijkheden zuiver te scheiden. De rol van financier is een wezenlijk andere dan die van kenniscentrum, adviseur of coach. Tegen die achtergrond is gekozen voor een structuur en governance die de verschillende rollen en verantwoordelijkheden onderscheidt en borgt.

De Governance Code Cultuur is uitgangspunt voor het bestuur van en toezicht op de organisatie. De raad van toezicht, ongewijzigd in samenstelling sinds 22 juni 2015 en thans bestaande uit vier leden, is in 2016 drie keer in vergadering bijeengekomen: in maart, september en december. Daarnaast hebben leden van de raad in 2016 deelgenomen aan de evaluatiebijeenkomsten rond cultuurfinitiering in mei en oktober, en daarbij deelgenomen aan paneldiscussies en debat.

In de vergaderingen van de Raad van Toezicht zijn onder meer de volgende onderwerpen geagendeerd:

- Bespreking van het Jaarverslag 2015 en kennisname van de goedkeurende controleverklaring over de jaarrekening 2015 van de accountant Cox & Partners RA. Goedkeuring van de Jaarrekening 2015 in een hernieuwde, gestroomlijnde opzet.
- Goedkeuring van het jaarlijkse beleidsplan en de jaarlijkse begroting voor de jaren 2016 en 2017.
- Kennisname van het onderzoek naar de fiscale behandeling van FCF met betrekking tot BTW en financiële dienstverlening. Op basis van dit onderzoek, dat is uitgevoerd door KPMG Meijburg, is een concept Service Level Agreement tussen Cultuur+Ondernemen en FCF aan de Belastingdienst voorgelegd. De Belastingdienst heeft daarbij bevestigd dat activiteiten die Cultuur+Ondernemen verricht voor FCF in het kader van bemiddeling bij kredieten en garantstellingen vrijgesteld zijn van BTW.
- Goedkeuring van de Service Level Agreement (SLA) tussen Cultuur+Ondernemen en FCF, conform de uitspraken van de Belastingdienst.
- Bevestiging bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering Raad van Toezicht en directeur-bestuurder.
- Bespreking van de evaluatiegesprekken met regionale partners rond de regionale cultuurleningen.
- Kennisname van en instemming met de samenwerkingsovereenkomst met Cultuurfonds Almere en Cultuur+Ondernemen inzake de Cultuurlening Almere.
- Kennisname en bespreking van de bevindingen van de evaluatie van de Talentlening, zoals aangeboden door Cultuur+Ondernemen aan de minister en neergelegd in de publicatie 'De Kunst van het Lenen'.
- Kennisname van de fiscale behandeling van FCF inzake de benoeming van de directeur-bestuurder, met oog op de wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA). Naar aanleiding daarvan is een onderzoek gestart bij KPMG Meijburg naar de optimale inrichting, waarvan de uitkomsten in 2017 verwacht worden.

De raad heeft het voornemen uitgesproken om de raad te zijner tijd uit te breiden met een vijfde lid, waarvoor reeds een profielschets is vastgesteld.

Amsterdam, 8 maart 2017

De Raad van Toezicht,

Jo Houben, voorzitter

Lucas Hendricks, lid, benoemd op 18 maart 2015

Tineke Kothe, lid, benoemd op 22 juni 2015

Caroline Oosterbaan, lid, benoemd op 22 juni 2015.

Profielen van en informatie over de leden van de raad van toezicht en de directeur-bestuurder vindt u op: <http://www.fondscultuurfinanciering.nl/organisatie>.

3. BESTUURSVERSLAG

In 2016 stond voor het Fonds de ontwikkeling en evaluatie van de Talentlening centraal, die Cultuur+Ondernemen en het Fonds Cultuur+Financiering in 2015 hebben geïntroduceerd. De positieve ervaringen in de eerste anderhalf jaar waren leidend voor de minister van OCW in haar besluit om deze faciliteit te blijven ondersteunen. Naast de Talentlening waren ook de afspraken met regionale partners over de regionale cultuurleningen aan herziening toe, vanwege het in 2016 aflopen van de lopende samenwerkingsovereenkomsten. Ook die evaluaties hebben tot positieve besluitvorming geleid voor het vervolg. Tegelijkertijd is de 'productie' van financieringen in 2016 verder doorgezet, resulterend in een recordbedrag van € 797.600 aan nieuwe cultuurleningen. Met 30 leningen (€ 615.000) is de Talentlening daarin inmiddels de grootste geworden. Maar ook het belang van de regionale cultuurleningen, 22 nieuwe leningen in 2016, mag niet onderschat worden.

3.1 De Kunst van het Lenen geëvalueerd

Minister Bussemaker positief over eerste ervaringen met Talentlening

Begin 2015 introduceerde Cultuur+Ondernemen de Talentlening, een lening tot maximaal € 40.000 met een rente van 3% voor professionele talenten in kunst, cultuur en creatieve sector, te verstrekken door het Fonds Cultuur+Financiering (FCF). Dit als belangrijke aanvulling op de microkredieten en (regionale) cultuurleningen die het FCF al gedurende enkele jaren aan de sector beschikbaar stelt. De minister van OCW heeft de Talentlening mogelijk gemaakt door een projectsubsidie te verlenen van € 3,3 miljoen voor de periode van 10 jaar vanaf december 2014. Aan de toekenning van deze subsidie was de verplichting verbonden tot een tweetal tussentijdse evaluaties, waarvan de eerste vóór 1 oktober 2016 moest zijn afgerond. De bevindingen en conclusies van deze eerste evaluatie hebben wij in beeld gebracht in het rapport 'De kunst van het lenen'¹, dat op 10 oktober tijdens een goedbezochte bijeenkomst in Theater Lantaarnvenster te Rotterdam aan de minister is aangeboden.

Bij deze bijeenkomst kreeg het publiek een parade te zien van het talent dat gebruik maakt van de Talentlening, en werden de eerste resultaten toegelicht. De 56 aanvragen in de eerste evaluatieperiode overtreffen de verwachtingen. Eind 2016 was het aantal aanvragen sinds de start al verder opgelopen tot 78. Kunstenaars, culturele organisaties en creatieven uit vrijwel alle disciplines, van muziek tot design en van film tot mode, dienden aanvragen in voor allerlei type investeringen. Van deze aanvragen zijn er inmiddels 46 gehonoreerd voor een totaalbedrag van € 860.325, en zijn er ultimo 2016 nog eens 8 in de overlegfase. Deze resultaten laten zien dat leningen een goede aanvulling zijn op andere financieringsbronnen voor kunst en cultuur zoals eigen inkomsten, subsidies, sponsoring of mecenaat.

De evaluatie leverde ook een aantal punten voor verbetering op. De stap van aanvraag naar toekenning is vaak nog en lastige. Zelden zijn aanvragen in één keer goed. Dat is niet verwonderlijk in deze sector, die sterk subsidiegedreven is en nog weinig ervaring heeft met investeren en terugverdienen. Een belangrijke conclusie uit 'De kunst van het lenen' is dat extra investeringen nodig zijn in het financieringsnetwerk, om te komen tot een goed werkend Financieel Ecosysteem Cultuur waar vragers en aanbieders van financiering elkaar ontmoeten en verstaan.

De uitkomsten van de eerste evaluatie waren voor de minister aanleiding om de ondersteuning van de Talentlening onverkort voort te zetten. Dat betekent dat de Talentlening ook de komende

¹ 'De Kunst van het Lenen', Evaluatie van de Talentlening, Cultuur+Ondernemen 2016.

jaren volop beschikbaar blijft voor kunstenaars, creatieven en culturele organisaties. Door het revolverende karakter van dit financieringsinstrument (de aflossingen van de leningen worden opnieuw ingezet voor leningen aan de doelgroep) is daarmee het investeringsbedrag van € 3 miljoen nagenoeg permanent beschikbaar (behoudens default en andere van het fonds aftrekbare kosten). De volgende evaluatie van de Talentlening dient uiterlijk in 2020 aan de minister te worden voorgelegd.

Regionale Cultuurleningen herijkt

Eveneens in 2016 werden de regionale cultuurleningen die FCF aanbiedt onder de loep genomen, omdat de lopende samenwerkingsovereenkomsten in 2016 hun eindtermijn naderden.

- De *Amsterdamse Cultuurlening* (ACL), in 2013 als eerste geïntroduceerd en in aantallen en bedragen de belangrijkste van de drie regionale leenfaciliteiten, had daarin het voortouw. Sinds de introductie ervan zijn in de periode 2013-2016 bijna 100 aanvragen voor een ACL ingediend, waarvan er 70 zijn gehonoreerd, voor een investeringsbedrag van ruim € 440.000. Kunstenaars, creatieven en culturele organisaties uit vrijwel alle disciplines maken van de ACL gebruik. Vrijwel alle uitgezette Amsterdamse Cultuurleningen worden volgens het overeengekomen betaalschema afgelost. Een belangrijk onderdeel van de ACL is de combinatie van ‘lening en training’, waarbij leningnemers tegen een beperkte eigen bijdrage gebruik kunnen maken van training en begeleiding bij Cultuur+Ondernemen. Jaarlijks komen er inmiddels tussen de 20 á 30 aanvragen binnen. Ongeveer 70% daarvan resulteert in een lening, vaak na een periode van overleg en aanpassing van het oorspronkelijke voorstel. Van de leningnemers maakt het merendeel (75%) gebruik van het “lening en training-concept”.

Op basis van deze resultaten heeft het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK) besloten de Amsterdamse Cultuurlening te continueren. AFK heeft daarbij aangegeven dat voor de komende beleidsperiode (tot 2020) in beginsel geen nieuw budget beschikbaar wordt gesteld. Nieuwe leningen (inclusief de uitvoerings- en beheerkosten) moeten dus gefinancierd worden uit het oorspronkelijke beschikbaar gestelde (en reeds uitgezette) leenkapitaal, dat via aflossingen telkens weer terugvloeit in het fonds. Daarbinnen wordt financiële ruimte gecreëerd voor een intensivering en actualisatie van de communicatie rond de ACL, zodat deze herkenbaar en laagdrempelig beschikbaar blijft voor kunstenaars en creatieven in Amsterdam.

- Ook de stakeholders achter de *Utrechtse Cultuurlening* (provincie en gemeente Utrecht, KF Hein Fonds) en de *Brabantse Cultuurlening* (kenniscentrum bkbc) hebben in 2016 besloten tot verlenging van de lopende afspraken en voortzetting van het instrument. De provincie en gemeente Utrecht hebben daarvoor een specifiek onderzoek laten uitvoeren², waarvan de bevindingen zijn meegenomen in publicatie ‘De Kunst van het Lenen’. Op grond daarvan is een Actieagenda opgesteld om de zichtbaarheid en effectiviteit van de Utrechtse Cultuurlening verder te verbeteren. De Actieagenda zal in 2017 worden uitgevoerd.

Microkredieten en garantstellingen als terugvaloptie

Met de introductie van de Talentlening en de doorontwikkeling van de Regionale Cultuurleningen is het belang van de andere financieringsfaciliteiten die FCF biedt, de Microkredieten en de Garantstellingen, enigszins naar de achtergrond geschoven. Dat heeft

² ‘Investeren in ondernemen in de Utrechtse creatieve industrie’, Optimalisatie-onderzoek Utrechtse Cultuurlening, Culture2Business 2016.

verschillende oorzaken. De Microkredieten lopen al langer terug, sinds het wegvallen van de Wet Werk en inkomen kunstenaars (Wwik) vanaf 2012. FCF positioneert de Microkredieten nu vooral als terugvaloptie in het geval de andere (laagdrempeliger) leningvormen geen soelaas bieden. Daarbij is de rente van de Microkredieten (6%) in de huidige marktomstandigheden en verhoudingsgewijs hoog. De nieuwe financieringsaanvragen in 2016 konden allemaal worden ondergebracht (voor zover financieel haalbaar) bij de aantrekkelijke andere faciliteiten Talentlening en regionale cultuurleningen. Het aantal afgegeven *Garantstellingen* op bancaire leningen is vooral afhankelijk van de aanvragen die binnen komen van de Triodos Bank. Verscheidende potentiële aanvragen zijn in 2016 besproken waarvan er zes tot een aanvraag zijn gekomen. Daarvan is er uiteindelijk slechts een geëffectueerd in 2016, en een tweede verkeert nog in de overlegfase. De andere vier aanvragen voor garantstellingen zijn teruggetrokken, omdat de financiering uiteindelijk niet doorging, of omdat deze ook zonder garantstelling rond financieel te maken was.

3.2 Positionering en communicatie

Uit de evaluaties van de Talentlening en de regionale cultuurleningen blijkt dat de sector nog terughoudend staat tegenover lenen. Het verwerven van subsidies staat bij kunstenaars en culturele organisaties eerder op het netvlies, leningen zijn betrekkelijk nieuw en onbekend, en daardoor vaak nog onbemind. In plaats van als aanvulling op of versterking van andere financieringsinstrumenten (subsidies, eigen inkomsten, crowd funding), wordt een cultuurlening vaak gezien als 'laatste redmiddel'. Dat betekent dat zorgvuldige communicatie nodig is en heldere voorlichting over voor- en nadelen van cultuurleningen. FCF heeft daarbij in 2016 de volgende lijnen en uitgangspunten gevolgd.

Financiële faciliteiten ondersteunend aan cultureel ondernemerschap

De positionering en marketing van FCF en de financieringsproducten die FCF voert, geven we vraaggestuurd vorm. Dat betekent dat we de doelgroepen die voor financiering in aanmerking komen, benaderen vanuit de brede financieringsvraag die bij deze groepen speelt. Niet 'het aan de man brengen van cultuurleningen' staat centraal (wat een aanbodgestuurde benadering zou zijn), maar 'het bieden van haalbare en verantwoorde oplossingen' aan kunstenaars, culturele organisaties en creatieven, die zoeken naar financieringsmogelijkheden in het kader van hun ondernemerschap en beroepsmatige ontwikkeling. De meest effectieve en herkenbare manier omdat te doen, is als onderdeel van het brede pakket van diensten en faciliteiten die Cultuur+Ondernemen biedt, met een zorgvuldige begeleiding en advisering in het voortraject. Tegelijkertijd is van belang dat de adviesfunctie (Cultuur+Ondernemen) gescheiden wordt gehouden van de beoordelings- en financieringsfunctie (FCF). Tegen deze achtergrond is FCF terughoudend in het promoten van zichzelf. De leningen en andere financieringsfaciliteiten worden via Cultuur+Ondernemen gepositioneerd, en afgewogen in de brede context van ondernemerschap en financieringsmix.

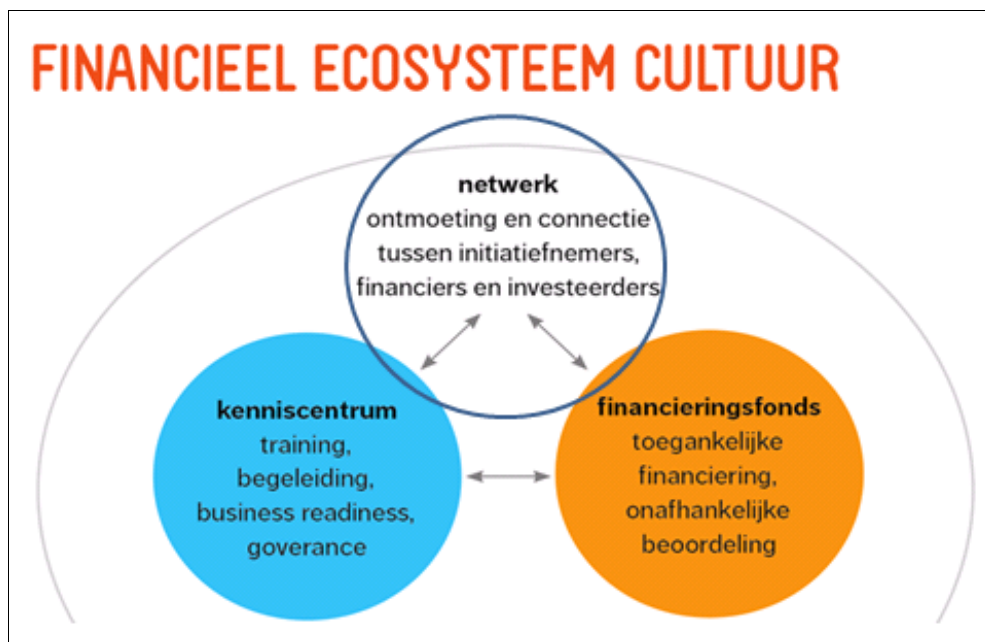
Regionale samenwerking nu ook in Almere

De tweede pijler waarop het communicatiebeleid van FCF steunt, is die van laagdrempeligheid en herkenbaarheid dicht bij de doelgroepen. Om die reden zoeken FCF en Cultuur+Ondernemen samenwerking met regionale partijen, die zelf al dicht bij de doelgroep staan. Deze kunnen bijdragen aan gerichte communicatie en voorlichting naar de kunstenaars, culturele organisaties en creatieven, en omgekeerd kunnen zij vanuit hun lokale kennis en perspectief goed meedenken over haalbaarheid en toegevoegde waarde van de initiatieven voor de regionale en lokale culturele omgeving. In vervolg op de goede samenwerking met het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK), het kenniscentrum BKKC (Noord-Brabant) en het KF Hein Fonds (met de belangrijke partners gemeente en provincie Utrecht), zijn wij in 2016 een samenwerking aangegaan Cultuurfonds Almere. De samenwerking betreft de vormgeving en aanbieding van de

Cultuurlening Almere, die begin 2017 wordt opgesteld. Daarmee breiden Cultuur+Ondernemen en FCF het regionale netwerk van samenwerkingspartners verder uit.

Bouwen aan een Financieel Ecosysteem Cultuur

De derde pijler in ons communicatiebeleid is het entameren van en bijdragen aan dialoog en debat over cultuurfianciering. Bij de evaluatie van de Talentlening en de regionale cultuurleningen komt pregnant naar voren dat zowel het aanbod als de toegang tot financiering in de cultuursector verdere verbetering vergen. De ontwikkeling en aanbieding van financiële faciliteiten zoals regionale cultuurleningen en de Talentlening dragen daar toe bij, maar dat is nog niet voldoende. Een goed werkend *Financieel Ecosysteem Cultuur* vergt meer dan dat. Zo'n financieel ecosysteem bestaat uit drie elementen: een gevarieerd en toegesneden *aanbod* van verschillende financieringsmogelijkheden vanuit een financieringsfonds; een volwassen *vraagzijde* die de kwaliteiten en competenties heeft om op dat aanbod in te gaan, gedragen door 'capacity building' vanuit een kenniscentrum, en een actief *netwerk* of *platform* waar aanbieders, vragers en intermediairs elkaar kunnen ontmoeten. Cultuur+Ondernemen en FCF zetten zich er voor in om dit Financieel Ecosysteem Cultuur verder te ontwikkelen, samen met overheden en andere stakeholders zoals fondsen, instituten en onderwijsinstellingen. De aandacht en het momentum rondom de Evaluatie van de Talentlening hebben we aangegrepen als mogelijkheid om het debat en de dialoog daarover een nieuwe impuls te geven. De meest zichtbare onderdelen daarvan in 2016 waren de twee debatrondes die wij organiseerden in De Balie te Amsterdam (in mei) en in Lantaarnvenster te Rotterdam (in oktober). Sleutelspelers van overheden, fondsen, financiers en kunstvakonderwijs brachten wij in gesprek met elkaar én met vertegenwoordigers uit de culturele en kunstensector die ervaringen hebben opgedaan met de leningfaciliteiten die wij bieden. De bevindingen uit die debatrondes zijn verwerkt in het evaluatierapport alsmede in aanvullende publicaties via de social media van Cultuur+Ondernemen en FCF.

Best practices beter zichtbaar

Het laatste hier te noemen belangrijke element in de communicatiestrategie is het zichtbaar en toegankelijk maken van de best practices van financiering met cultuurlenen. Al in 2014 wees onderzoek naar onze culturele microkredieten³ uit dat de gebruikers ervan veel baat ondervinden bij de ontwikkeling van hun beroepspraktijk en professionele netwerken. In lijn daarmee adviseerde 95% van de leningnemers aan collega's in de kunst en cultuursector om deze leningfaciliteiten te gebruiken. Op basis van die kennis hebben wij er beleid van gemaakt om de individuele voorbeelden van leningnemers op een herkenbare en toegankelijke manier te ontsluiten voor potentiële leningnemers die op zoek zijn naar financiering. Dat doen we zowel via de social media (een praktijkvoorbeeld in interviewvorm in elke digitale nieuwsbrief, een steeds aangevulde weergave van de portfolio van cultuurleningen op de websites van Cultuur+Ondernemen en FCF), als op voorlichtingsbijeenkomsten en workshops (betrekken van leningnemers uit de praktijk, door ze hun verhaal te laten vertellen en/of te interviewen, of te laten participeren in panelgesprekken), als in fysieke communicatie uitingen (banners e.d.). Ook bij de publiekelijke presentatie van het evaluatierapport 'De kunst van het lenen' was *de parade van leningnemers* een belangrijk onderdeel van het totale programma. FCF is de leningnemers dankbaar voor hun toewijding om collega's openhartig te informeren. Door zo transparant mogelijk te zijn over de afwegingen die spelen bij het opnemen van een cultuurlening, met de bijbehorende mogelijkheden en verplichtingen vanuit het perspectief van leningnemer én leningverstrekker, willen wij maximaal bijdragen aan het verspreiden van kennis en informatie over deze financieringswijze in het licht van de brede financieringsmix.

3.3 Financieringsproductie op peil

Het overzicht van de financieringsproductie in 2016 (aantallen en bedragen van leningen en garantstellingen) is opgenomen in tabel 1.

- In *bedragen* is de financieringsproductie is gestegen van € 464.400 in 2015 naar € 796.600 in 2016, een toename van ongeveer 70%. Dat is € 26.600 hoger dan de doelstelling uit het beleidsplan voor 2016. De groei zit vooral in de toegekende Talentleningen (van € 245.700 toegenomen naar € 614.600). Maar ook de UCL en BCL zijn in bedragen toegenomen.
- In *aantallen* is de financieringsproductie over alle financieringsinstrumenten met 53 toekenningen gelijk gebleven aan vorig jaar, maar tussen de verschillende financieringsinstrumenten is een duidelijke verschuiving te zien ten gunste van de Talentleningen, die toenamen van 16 leningen in 2015 naar 30 in 2016.
- Voor alle cultuurleningen tezamen is het aantal uitgekomen op 52, waar er 71 toekenningen waren begroot. Het aantal annuleringen (afwijzingen of terugtrekkingen) lag met 22 hoger dan was voorzien. Ook is er met 14 aanvragen nog een behoorlijk aantal in de 'overlegfase'. De doorlooptijd van de overlegfase kan soms lang oplopen, omdat daar ook aanvragers bij zitten die hun plannen echt nog in voorbereiding hebben en soms maanden nodig hebben om hun plannen echt verder te brengen tot implementatie en uitvoering, los van de financieringsvraag. Het aantal aanvragen voor Microkredieten en Garantstellingen lag in 2016 op zes, zoals hierboven al toegelicht. Daarvan heeft uiteindelijk één garantstelling doorgang gevonden voor een bedrag van € 12.500.

³ HKU (Ibrahimovic en Teeffelen): 'Sociale en economische effecten van microkredieten in de culturele en kunstsector in Nederland', september 2014.

Tabel 1: Leningproductie in 2016

	Resultaten 2015		Target 2016		Aanvragen 2016		Toekenningen 2016		Annuleringen 2016		In overlegfase 2016	
Microkredieten	5	€ 22.500	5	€ 50.000	0	€ -	0	€ -	0	€ -	0	€ -
Talentleningen	16	€ 245.700	35	€ 525.000	48	€ 1.124.200	30	€ 614.625	17	€ 376.300	8	€ 200.500
Regionale leningen	30	€ 196.205	31	€ 195.000	31	€ 319.250	22	€ 181.957	5	€ 51.700	6	€ 80.150
Amsterdamse CL	21	€ 134.305	20		22	€ 190.050	15	€ 101.407	5	€ 51.700	4	€ 45.150
Brabantse CL	3	€ 19.000	5		3	€ 45.000	2	€ 30.000	0	€ 15.000	1	€ 15.000
Utrechtse CL	6	€ 42.900	6		6	€ 84.200	5	€ 50.550	0	€ 20.000	1	€ 20.000
Totaal leningen	51	€ 464.405	71	€ 770.000	79	€ 1.443.450	52	€ 796.582	22	€ 428.000	14	€ 280.650
Garantstellingen	2	€ 83.100	0		6	€ 324.750	1	€ 12.500	4	€ 217.250	1	€ 95.000
Totaal financieringen	53	€ 547.505	71	€ 770.000	85	€ 1.768.200	53	€ 809.082	26	€ 645.250	15	€ 375.650

Toelichting:

Resultaten 2015 :	<i>afgesloten leningen in 2015 (aantallen leenovereenkomsten en totaalbedrag)</i>
Target 2016 :	<i>doelstellingen voor aantallen af te sluiten leningen in 2016, conform Beleidsplan FCF</i>
Aanvragen 2016 :	<i>ontvangen aanvragen (aantallen aanvragen en totaal aangevraagd leningbedrag)</i>
Toekenningen 2016 :	<i>toegekende aanvragen (aantallen uitgebrachte offertes en totaal aan toegekende offertebedragen, offertebedrag exclusief afsluitprovisie en eventuele eigen bijdrage), op basis van datum van toekenning (welke niet gelijk is aan datum uitbetaling)</i>
Annuleringen 2016 :	<i>aanvragen afgewezen door het Fonds of ingetrokken door de aanvrager (aantal en bedrag)</i>
Overlegfase 2016 :	<i>aanvragen in behandeling waarvoor een overleg- en/of adviestraject loopt; in deze overlegfase kunnen aanvragen van leningcategorie veranderen</i>

Tabel 2 plaatst deze productiecijfers in een meerjarenperspectief.

- De gestage terugval van de Microkredieten die zich al vanaf 2012 voordoet, heeft zich voortgezet. Dat hangt samen met de afschaffing van de eerdergenoemde Wwik. Maar de ontwikkeling van de nieuwe financieringsinstrumenten heeft dat meer dan goedgemaakt, zowel in aantallen als ook in bedragen.
- De jaarlijkse leningproductie is in de afgelopen 4 jaar tijd gestegen van € 146.800 naar € 796.600, en het aantal nieuwe leningen in die periode van 29 per jaar naar 52 per jaar. Dat illustreert de geleidelijke toename van het financiële belang van de cultuurleningen voor de culturele en creatieve sector. Gerekend over de afgelopen 5 jaar zijn 243 financieringen verstrekt met een totaal belang van € 2,8 miljoen, waarvan 219 cultuurleningen voor € 1,8 mln.

Tabel 2: Leningproductie 2012-2016

	2012		2013		2014		2015		2016		2012-2016	
Microkredieten	44	€ 171.000	15	€ 63.000	14	€ 75.644	5	€ 22.500	0	€ -	78	€ 332.144
Talentleningen		€ -		€ -		€ -	16	€ 245.700	30	€ 614.625	46	€ 860.325
Regionale leningen		€ -	14	€ 83.830	29	€ 194.847	30	€ 196.205	22	€ 181.957	95	€ 656.839
<i>Amsterdam</i>		€ -	14	€ 83.830	20	€ 124.283	21	€ 134.305	15	€ 101.407	70	€ 443.825
<i>Brabant</i>		€ -		€ -	5	€ 35.627	3	€ 19.000	2	€ 30.000	10	€ 84.627
<i>Utrecht</i>		€ -		€ -	4	€ 34.937	6	€ 42.900	5	€ 50.550	15	€ 128.387
Totaal leningen	44	€ 171.000	29	€ 146.830	43	€ 270.491	51	€ 464.405	52	€ 796.582	219	€ 1.849.308
Garantstellingen	8	€ 300.000	7	€ 266.949	6	€ 290.400	2	€ 83.100	1	€ 12.500	24	€ 952.949
Totaal financieringen	52	€ 471.000	36	€ 413.779	49	€ 560.891	53	€ 547.505	53	€ 809.082	243	€ 2.802.257

3.4 Financieel resultaat

Voor de uitvoering van de activiteiten in 2016 was een negatief operationeel resultaat begroot van € 75.500, op te vangen door financiële baten van € 47.300 (met name baten over het belegd garantievermogen) en inzet van de bestemmingsreserve van € 30.000. In werkelijkheid is het operationeel resultaat over 2016 € 90.128 negatief en is het exploitatiesaldo uitgekomen op € 63.653 negatief. Dat weerspiegelt de kwantificering van de investering die FCF in 2016 heeft gedaan in het Financieel Ecosysteem Cultuur. De opbouw van het financieel resultaat valt als volgt te verklaren.

De kosten van de *Talentlening* zijn € 10.000 hoger dan begroot met name vanwege de grotere ureninzet vanuit FCF voor de evaluatie. Lopende het jaar werd een extra bijeenkomst gepland omdat de voorgenomen komst van de minister naar de bijeenkomst in mei verplaatst werd naar het najaar. Besloten is toen om de eerste bijeenkomst toch doorgang te laten vinden en een tweede bijeenkomst te organiseren. Ook is de ureninzet voor het behandelen van leningen hoger uitgevallen dan begroot. Tegenover deze hogere kosten staan ook hogere inkomsten uit het budget voor Talentleningen, overeenkomstig de afspraken met het ministerie van OCW. Ook de inzet voor *Garantstellingen* was met € 16.000 hoger dan begroot, omdat een onverwacht groot aantal aanvragen binnenkwam. Deze extra uren zijn geheel gecompenseerd door hogere baten uit de daarvoor bedoelde bestemmingsreserve. Per saldo hebben deze lastenverhogingen niet op het operationeel resultaat gedrukt.

Dat ligt anders bij de evaluatie- en financieringsinspanningen voor de regionale leningen. Voor de *Amsterdamse* en de *Utrechtse Cultuurlening* is de inzet vanuit FCF en de ondersteuning daarvoor vanuit Cultuur+Ondernemen € 23.000 hoger uitgevallen dan begroot. Die kostenverhoging is maar ten dele (voor € 7.000) terug te leggen bij de partners, waardoor op deze activiteiten een verlies geleden is van € 14.000 ten opzichte van de begroting. Voorts is op de posten '*communicatie en marketing*' en '*accountantskosten en juridisch advies*' een kostenoverschrijding van € 8.000 gerealiseerd. Tot deze overschrijdingen is besloten vanwege het grote belang van deze activiteiten voor de organisatie (zie ook governance). Tegenover deze kostenoverschrijdingen staat een onderuitputting van het budget voor *directievoering en administratie* van circa € 15.000. Daarmee is de toename van het operationeel tekort van per saldo € 15.000 verklaard.

De opbrengst van het *belegd garantievermogen* was met een rendement van 3% voorzichtiger dan over 2015 (4%), maar dat bleek nog altijd te ambitieus. De netto baten van de portefeuille

waren met € 25.377 meer dan 50% lager dan over 2015 (€ 57.417), wat ook al een forse terugloop was vergeleken met 2014, toen de netto baten nog € 143.000 bedroegen. Opmerkelijk is dat het netto rendement op de portefeuille, bij het defensieve risicoprofiel dat het Fonds aanhoudt, in dit jaar lager scoort dan de benchmark die bij dit profiel hoort. Raadpleging van de fondsmanager van Triodos Private Banking, waar de portefeuille bij is ondergebracht (in samenhang met de afspraken over het verstrekken van garantstellingen), leert dat dit samenhangt met de duurzame samenstelling van de beleggingsportefeuille, waarin Europese ondernemingen oververtegenwoordigd zijn (vooral omdat 'duurzaamheid' in opkomende markten nog onvoldoende gegarandeerd is) en omdat zowel financials als de energiesector ondervertegenwoordigd zijn vergeleken met een niet-duurzame portefeuille. In 2016 hebben die factoren in samenhang ongunstig doorgewerkt, waar dat in andere jaren geen negatief had effect op de vergelijking met de benchmark.

Door deze tegenvallende ontwikkelingen is het exploitatietekort over 2016 opgelopen naar - € 63.653, oftewel € 35.453 groter dan begroot. Dit kwantificeert de investeringen die FCF doet in het Financieel Ecosysteem Cultuur. Bijna de helft van het exploitatiesaldo is conform begroting gedekt door een onttrekking aan de bestemmingsreserve. Het resterende tekort van € 33.653 komt ten laste van de algemene reserve. De balans per ultimo 2016 laat zien dat FCF in staat is om deze investeringen in het Financieel Ecosysteem Cultuur te dragen, en dat het de continuïteit niet in gevaar brengt. Tegelijkertijd maakt het negatieve exploitatiesaldo duidelijk dat ook bij de huidige financieringsproductie voor de langere termijn structurele cofinanciering gezocht moet worden om de dienstverlening en FCF op peil te kunnen houden.

3.5 Vooruitblik 2017

Belangrijk voor het jaar 2017 en daarna, is dat de minister van OCW en de regionale partners ervoor gekozen hebben om de leenfaciliteiten die FCF verstrekt voort te zetten. Daarmee is continuïteit verzekerd voor de activiteiten van FCF in de komende jaren. De financieel gezien belangrijkste financieringsfaciliteit, namelijk de Talentlening, is in beginsel kostendekkend gestructureerd. Maar activiteiten in flankerend beleid gericht op de combinatie van lenen en trainen (mede in regionaal perspectief dicht bij de doelgroepen) zijn dat nog niet. FCF heeft daar de afgelopen jaren in geïnvesteerd met inzet van middelen uit eigen vermogen. Ook in het jaar 2017 is voorzien dat FCF investeert in het Financieel Ecosysteem Cultuur. Op langere termijn zal een duurzamere financiële oplossing voor de financiering van deze activiteiten gevonden moeten worden. In maart 2017 vinden nationale verkiezingen plaats. Cultuur+Ondernemen, die in 2017 start met een nieuwe tweejaars beleidsprogramma, heeft de intentie om met de opvolger van minister Bussemaker in gesprek te gaan over de rol van lenen in de financiering van de kunst en cultuursector, en de positie van FCF daarin. De uitkomsten van dat gesprek zullen van grote betekenis zijn voor de verdere ontwikkeling van FCF en het aanbod van financieringsfaciliteiten in de toekomst.

Roelof Balk
Directeur-bestuurder

4. JAARREKENING

4.1 Balans per 31 december 2016

	31-12-16	31-12-15		31-12-16	31-12-15
	x € 1,-	x € 1,-		x € 1,-	x € 1,-
<i>Vaste Activa</i>			<i>Eigen Vermogen</i>		
Financiële activa:			Algemene reserve	231.526	265.179
Belegd garantievermogen	2.452.306	2.428.028			
Effecten	22.796	22.240	<i>Bestemmingsreserves</i>		
	2.475.102	2.450.268	Garantstellingen	1.980.096	2.000.000
			Leningfonds Microkredieten	320.485	350.000
Nog te ontvangen			Ontwikkeling		
leenkapitaal	1.800.000	2.400.000	Financieringsfaciliteiten	55.234	75.234
				2.355.816	2.425.234
Uitstaande leningen:					
Overgenomen bancaire					
cultuurleningen	104.959	121.785	<i>Bestemmingsfondsen</i>		
Microkredieten	53.054	114.487			
Regionale			Regionale fondsen	801.512	824.040
cultuurleningen	324.382	319.957	Leningfonds Talentleningen	3.027.012	3.013.649
Talentleningen	685.462	246.618		3.828.524	3.837.689
Voorziening aflossingen	-146.101	-174.490			
	1.021.756	628.357			
			<i>Kortlopende schulden:</i>		
Overige vorderingen	160.004	123.553	Crediteuren	119.595	49.253
			Overlopende passiva	11.462	35.490
Liquide middelen	1.090.060	1.010.666		131.057	84.742
Balanstotaal	6.546.923	6.612.844	Balanstotaal	6.546.923	6.612.844

4.2 Resultatenrekening 2016

	2016 x € 1,-	Begroting x € 1,-	2015 x € 1,-	
Baten				
Microkredieten	22.382	25.000	23.006	
Garantstellingen	15.958	7.500	5.340	
Amsterdamse Cultuurlening	24.800	24.000	49.345	
Utrechtse Cultuurlening	11.108	5.000	13.003	
Brabantse Cultuurlening	5.450	5.000	2.112	
Talentleningen	42.256	30.000	32.706	
Ontwikkeling Financieringsfaciliteiten	8.189	10.000	13.612	
Som der baten	130.142	106.500	139.124	
Lasten				
Microkredieten	21.624	20.000	20.504	
Garantstellingen	15.958	7.500	10.994	
Amsterdamse Cultuurlening	37.332	24.000	35.840	
Utrechtse Cultuurlening	14.047	4.000	17.821	
Brabantse Cultuurlening	8.285	4.000	5.193	
Talentleningen	40.706	30.000	19.057	
Ontwikkeling Financieringsfaciliteiten	8.189	10.000	13.612	
Directievoering & administratie	45.357	60.000	57.383	
Communicatie & marketing	6.661	5.000	20.628	
Accountantskosten en juridisch advies	18.373	12.500	15.394	
Algemene lasten	3.738	5.000	1.441	
Som der lasten	220.271	182.000	217.867	
Saldo	-90.128	-75.500	-78.743	
Financiële baten en lasten				
Algemene rentebaten	1.139	2.000	2.352	
	1.139	2.000	2.352	
Inkomsten uit belegd garantievermogen	51.943	72.800	83.712	
Af: Vermogensbeheer	-26.566	-27.500	-26.295	
	25.377	45.300	57.417	
Overige financiële baten	-41	-	-	
	-41	0	0	
Exploitatiesaldo	-63.653	-28.200	-18.974	
Resultaatbestemming				
Toevoeging aan algemene reserve	0	0	70.223	
Onttrekking aan algemene reserve	0	0	-2.000.000	
Toevoeging aan bestemmingsreserves	0	0	2.002.501	
Onttrekking aan bestemmingsreserves	30.000	30.000	-70.223	
Toevoeging aan bestemmingsfondsen	0	0	25.977	
Onttrekking aan bestemmingsfondsen	0	0	0	
Saldo bestemmingen	30.000	30.000	28.478	
Saldo na bestemmingen	-33.653	1.800	-47.452	

Het saldo na bestemmingen is onttrokken aan de algemene reserve.

4.3. Toelichting op de balans

Hieronder staan enkele belangrijke balansposten toegelicht.

Overgenomen bancaire cultuurleningen

Fonds Cultuur+Financiering staat in specifieke gevallen borg voor kunstenaars en culturele instellingen die daar cultuurleningen hebben afgesloten. In de gevallen waarin de afgegeven borgstellingen wordt ingeroepen, neemt Fonds Cultuur+Financiering de schuld van de leningnemer over. In overleg met de kredietnemer wordt bepaald in welke mate en op welke wijze de schuld als lening alsnog kan worden afgelost. Zodra een borg wordt ingewonnen neemt het Fonds Cultuur+Financiering de vordering op de cliënt over.

Microkredieten

De Microkredieten zijn cultuurleningen die Fonds Cultuur+Financiering uit eigen vermogen verstrekt. De kosten met betrekking tot de Microkredieten worden gedekt uit rentebaten, afsluitprovisies op nieuwe leningen, alsmede uit de bestemmingsreserve Leningfonds Microkredieten.

Regionale Cultuurleningen

Regionale Cultuurleningen zijn cultuurleningen die samen met regionale partners zijn ontwikkeld. In 2016 biedt het Fonds drie soorten Regionale Cultuurleningen aan: de Amsterdamse Cultuurlening (gestart in 2013), de Brabantse Cultuurlening en de Utrechtse Cultuurlening (beide gestart in 2014). De modaliteiten worden samen met de regionale partners toegesneden op de doelgroepen. In alle arrangementen betreft het leningen met een rente van 3%. De kosten van het uitzetten, bemiddeling bij en (bijzonder) beheer van de Regionale Cultuurleningen worden gedekt uit afsluitprovisies betaald door de leningnemers, beheer- of bemiddelingsvergoeding van de regionale partners en/of uit de respectievelijke Leningfondsen, zoals nader overeengekomen met de regionale partners.

Talentleningen

Talentleningen zijn cultuurleningen voor kunstenaars, culturele instellingen en creatief ondernemers die een volgende stap in hun professionele ontwikkeling willen zetten. De Talentleningen zijn landelijk dekkend tegen 3% beschikbaar tot een bedrag van maximaal € 40.000 per leningnemer. De Talentlening is in 2015 gestart op basis van een kapitaalbijdrage van € 3 miljoen die het ministerie OCW voor 10 jaar ten behoeve van het Fonds beschikbaar heeft gesteld.

Voorziening op aflossingen

Op alle uitstaande cultuurleningen wordt een voorziening getroffen indien sprake is van achterstallige betaling van rente en aflossing. De kosten voor de voorzieningen worden gedekt uit de desbetreffende bestemmings- of leningfondsen.

Eigen Vermogen

De mutaties in het eigen vermogen kunnen als volgt worden weergegeven:

Algemene Reserve

Het negatieve saldo resultaat na bestemmingen ad € 33.653,- wordt onttrokken aan de algemene reserve. In 2016 vinden geen dotaties plaats aan de algemene reserve.

Bestemmingsreserves

Garantstellingen

Per 2015 is een bestemmingsreserve ingericht voor de garantstellingen op bancaire financieringen die het Fonds heeft afgegeven. Het vermogen dat maximaal aanspreekbaar is voor de garantstellingen van cultuurleningen is afhankelijk van het koersverloop. Op basis van de thans uitstaande garanties betreft dat maximaal € 2.000.000,-. Het overzicht tot en met 31 december 2016 laat zien dat de totale netto borgwaarde op die datum circa € 1,65 miljoen bedraagt ten behoeve van 46 debiteuren.

Leningfonds Microkredieten

Het Leningfonds Microkredieten biedt de funding en zekerheid voor de Microkredieten die het Fonds voor eigen rekening en risico verstrekt aan kunstenaars, culturele instellingen en creatief ondernemers. De onttrekkingen in 2016 hebben betrekking op de kosten van het beheer en bijzonder beheer van de lopende Microkredieten.

Regionale fondsen

Leningfonds Amsterdamse Cultuurlening

In 2013 is het Fonds Cultuur+Financiering samen met Cultuur+Ondernemen een samenwerking aangegaan met het Amsterdams Fonds voor de Kunsten (AFK), gericht op het verstrekken van laagrentende kredieten aan kunstenaars en creatieven in Amsterdam. Voor deze regeling heeft het AFK maximaal € 400.000,- ter beschikking gesteld.

Leningfonds Brabantse Cultuurlening

In 2014 is het Fonds Cultuur+Financiering samen met Cultuur+Ondernemen een samenwerking aangegaan met het Brabants Kenniscentrum Kunst en Cultuur (BKKC), gericht op het verstrekken van laagrentende kredieten aan kunstenaars en creatieven in Noord-Brabant. Voor deze regeling heeft BKKC maximaal € 100.000,- ter beschikking gesteld.

Leningfonds Utrechtse Cultuurlening

In 2014 is het Fonds Cultuur+Financiering samen met Cultuur+Ondernemen een samenwerking aangegaan met de gemeente Utrecht, de provincie Utrecht en het KF Hein fonds, gericht op het verstrekken van laagrentende kredieten aan kunstenaars en creatieven in de Utrecht. Voor deze regeling hebben partijen maximaal € 500.000,- ter beschikking gesteld.

Leningfonds Talentleningen

In 2014 heeft het ministerie van OCW een subsidieaanvraag van Cultuur+Ondernemen gehonoreerd voor de ontwikkeling van een landelijke dekkende leningfaciliteit voor kunstenaars, culturele instellingen en creatief ondernemers. Van de projectsubsidie aan Cultuur+Ondernemen van € 3,3 miljoen is € 3 miljoen ondergebracht bij het Fonds Cultuur+Financiering als kapitaalbijdrage voor het verstrekken van de Talentleningen gedurende 10 jaar. Het resterende

bedrag van € 300.000 heeft het ministerie aan Cultuur+Ondernemen beschikbaar gesteld voor aanloop- en uitvoeringskosten voor de eerste twee jaar. De onttrekking van € 16.124 in 2016 wordt gedaan ter voorziening van de dubieuze debiteuren. De dotaties van totaal € 29.486 komen voort uit de renteopbrengsten van de uitgekeerde Talentleningen in 2016.

Kortlopende schulden

Dit betreft met name de openstaande facturen van Cultuur+Ondernemen voor de uitvoering, bemiddeling en beheer van de activiteiten van het Fonds, alsmede externe facturen voor advies en controlewerkzaamheden.

4.4 Toelichting op de Resultatenrekening

Baten

	31-12-16	Begroting	31-12-15
Microkredieten	22.382	25.000	23.006
Garantstellingen	15.958	7.500	5.340
Amsterdamse Cultuurlening	24.800	24.000	49.345
Utrechtse Cultuurlening	11.108	5.000	13.003
Brabantse Cultuurlening	5.450	5.000	2.112
Talentlening	42.256	30.000	32.706
Ontwikkeling financieringsfaciliteiten	8.189	10.000	13.612
	130.142	106.500	139.124

De baten van de Microkredieten en de Garantstellingen komen voort uit onttrekking aan de desbetreffende bestemmingsreserves. De omvang van de onttrekking wordt bepaald door de kosten van de bemiddeling en het (bijzonder) beheer van de faciliteiten.

De kosten van het uitzetten, bemiddeling bij en (bijzonder) beheer van de Regionale Cultuurleningen worden gedekt uit afsluitprovisies betaald door de leningnemers, beheer- of bemiddelingsvergoeding van de regionale partners en/of uit de respectievelijke Leningfondsen, zoals nader overeengekomen met de regionale partners.

De baten van de Talentlening komen voort uit de doorberekening aan Cultuur+Ondernemen voor de verrichte werkzaamheden. Cultuur+Ondernemen dekt dit uit de beschikbaarstelling van € 300.000 voor aanloop- en uitvoeringskosten voor de eerste twee jaar van de Leenfaciliteit Talentontwikkeling.

De baten van de Ontwikkeling Financieringsfaciliteiten komen tot stand door een verrekening met Cultuur+Ondernemen voor verrichte werkzaamheden door Fonds Cultuur+Financiering met betrekking tot het onderzoeken van nieuwe samenwerkingsverbanden en financieringsvormen.

Lasten

Voor bemiddeling en beheer van Microkredieten, Garantstellingen en Regionale leningen, en in voorkomende gevallen voor het voeren van Startgesprekken, brengt Cultuur+Ondernemen kosten bij Fonds Cultuur+Financiering in rekening. Deze kosten zijn berekend conform de afspraken in de Service Level Agreement. Daarnaast zijn er overige uitvoeringskosten betreffende de doorbelasting van beoordeling- en (bijzonder) beheerkosten.

Voor het uitvoeren van de administratie en het generieke (niet aan cultuurleningen toe te schrijven) beheer van het Fonds Cultuur+Financiering brengt Cultuur+Ondernemen de kosten separaat in rekening. Kosten voor Communicatie & Marketing betreffen met name out of pocket kosten. De kosten Directievoering betreft de kosten voor directievoering over het Fonds Cultuur+Financiering die niet aan specifieke leningenproducten zijn toe te schrijven. De accountantskosten betreffen een reservering voor de afrondende accountantscontrole over het jaar 2016. De overige advieskosten bestonden in 2016 uit kosten gemaakt t.b.v. advieskosten KPMG Meijburg inzake btw. De overige algemene kosten tenslotte bestaan voornamelijk uit de bestuursaansprakelijkheidsverzekering en reiskosten.

Baten en lasten uit beleggingen

	2016	Begroting	2015
Baten uit belegd garantievermogen	51.943		83.712
Kosten en belastingen vermogensbeheer	-26.566		-26.295
	25.377	45.300	57.417

De belegd garantievermogen is ondergebracht bij Triodos Bank Private Banking en heeft over geheel 2016 een positief resultaat opgeleverd van 1,01% (benchmark: 5,72%). Het significante verschil tussen gerealiseerde resultaat ten opzichte van de benchmark wordt verklaard doordat de portefeuille een sterk accent op duurzaamheid heeft. Voor de helft wordt belegd in Europa, een regio die in 2016 wereldwijd gezien een zwak rendement heeft gehad. Daarnaast is de portefeuille niet belegd in opkomende markten en de traditionele energiesector, die goed scoorden in 2016. Het brutoresultaat op de beleggingsportefeuille in 2016 bedroeg € 51.943,-.

Kosten en belastingen vermogensbeheer houden verband met het beheer van de het belegd garantievermogen bij de Triodos Bank Private Banking 2016. Het betreft de dienstverlening, het administreren van de portefeuille, de transactiekosten voor aan- en verkooporders en afdracht van eventuele belasting over transactiewaarden.

Personeel

Krachtens artikel 4 lid 7 van de statuten heeft het Fonds Cultuur+Financiering geen medewerkers in dienst. De directeur-bestuurder wordt op basis van een contract voor bepaalde tijd extern ingehuurd voor 20 uur per week. Hoewel het Fonds Cultuur+Financiering niet valt onder de Wet Normering Topinkomens (WNT), heeft de raad van toezicht toch aansluiting gezocht bij de WNT OCW-sectoren (met name inzake de cultuurfondsen) voor het vaststellen van de bezoldiging van

de directeur-bestuurder. Het overeengekomen uurtarief bedraagt € 76,40, wat ruim onder de hier bedoelde bezoldigingsnorm ligt. De jaarlijkse vergoeding in 2016 bedroeg € 89.034,39

Het saldo van de Staat van Baten en Lasten over 2016 is conform het besluit van het bestuur verwerkt.